

Jan M. Smit
Pr. Margrietlaan 11
8881 CK West-Terschelling

H: 0562 443 958 | M: 0653 300 663
NL35 INGB 067 231 4150
jan1.smit@wxs.nl

Terschelling, 5 juni 2018

Aan:

Provinciale Staten Fryslân;

CC: FBE Fryslân, G. Mensink, J. Kramer, F. Wagenaar, Rik Schoon, Gijs Wouters, SBB, KJV, VHR.

Per e-mail

Betreft: commentaren/zienswijzen op de *Eindrapportage reebeheer Terschelling en Ameland*

Dames en heren,

Veel dank dat ik zo spoedig na het gereed komen van de rapportage over het reebeheer op Terschelling en Ameland deze mocht ontvangen. Dit commentaar bestaat uit twee delen.

1. Mijn commentaar onder eigen verantwoordelijkheid als rapporteur van de ontwikkeling op Terschelling;
 2. Zienswijzen van de Reeënstichting Terschelling (RT). Dit laatste omdat ik heb vermeld dat ik de berichtgeving als coördinator voor het reebeheer op het eiland deel met de Reeënstichting.
- Opmerkelijk is dat deze reactie komt van uitsluitend gemotiveerde jagers.

Deel 1, commentaar Jan M. Smit

Dit commentaar zal op Terschelling betrekking hebben, daar mij de terreinbijzonderheden op ons buureiland onvoldoende bekend zijn om daar een oordeel over te vellen.

1 Wel een opmerking over de op Ameland geconstateerde aanrijdingen. Indien onvoldoende beschermende maatregelen zijn getroffen door de wegbeheerder en indien de aanrijdingen niet door bijvoorbeeld de plaatselijke politie bevestigd worden is het wellicht wenselijk die aantallen aan een onderzoek te onderwerpen.

Allereerst moet mij van het hart, dat de wetenschappelijk geachte waarde van dit FBE-rapport al in de aanhef, 'Probleemstelling', enig geweld wordt aangedaan. De onderzoekcommissie (hierna OC) spreekt in deze inleiding over 'aantijgingen' mijnerzijds. Aantijgingen zijn kwaadwillige en ongegronde beschuldigingen, ook wel insinuaties, verdachtmakingen genoemd. In een wetenschappelijke nota horen deze ongefundeerde en niet bewezen oordelen van de OC niet thuis. Temeer niet daar ik al een half jaar eerder - februari 2016 - voordat een artikel in de Leeuwarder Courant (LC; 26-08-2016) verscheen, een aantal organisaties met een uitgebreide en onderbouwde nota (*Het Ree op Terschelling*) op de hoogte heb gesteld van de onwettige ontwikkelingen van het reebeheer op Terschelling. Deze nota werd verzonden onder andere naar de Koninklijke Jagers Vereniging (KJV), de Vereniging Het Reewild (VHR), Staatsbosbeheer (SBB), de provincie Fryslân en de Faunabeheereenheid (FBE). De wildbeheereenheid (WBE) op Terschelling stelde geen prijs op het rapport maar werd doorlopend gewezen op de ontstane en onwettige situatie. Ik wil benadrukken dat ik de tegenwoordige voorzitter van de FBE al in een algemene ledenvergadering van de *Vereniging Het Reewild* in 2016 in een inleiding publiekelijk gewezen heb op de discrepantie die bestond tussen ree-aanrijdingen te Appelscha en het afschotbeleid op Terschelling dat aan aanrijdschade in de provincie gekoppeld werd. De wildbeheereenheid (WBE) heb ik (tot vervelens toe) gewezen op het amateuristische karakter waarop zij de tellingen doorvoerde, terwijl het telprotocol bij de WBE bekend was. In het voornoemd LC-artikel stelt de OC dat ik de stelling verkondigd zou hebben dat:

de WBE Terschelling willens en wetens de telgegevens van de reeën op het eiland ten eigen bate zou manipuleren om zo het afschotquotum frauduleus te verhogen.

Dit is onjuist, het staat niet in bedoeld artikel. Wel werd het gesjoemel van de WBE aangehaald:

De betrokken (wild)organisaties hebben informatie gekregen over dit onnadenkende provinciale beleid, maar de WBE weet hen - met sjoemelwaarheid - te overtuigen dat het prima geregeld is.

De opening van het rapport met de probleemstelling van de OC blijkt zo een aanzet te zijn voor een tendens die mijns inziens ook het wetenschappelijke gehalte van het rapport weergeeft. Het bevat veel aannames, veronderstellingen, subjectieve beoordelingen en aangenomen waarschijnlijkheden. Een eenzijdige en amateuristische benadering, waarin bijvoorbeeld aan de wettelijke bepalingen onvoldoende aandacht is besteed. Ook dat geeft de indruk dat de OC niet heeft begrepen waar het nu eigenlijk over gaat.

De provincie (en daarmee de FBE) is kwalijk te nemen dat zij onvoldoende hebben nagedacht over het onwettelijke afschot op het eiland. Men had ondanks alle waarschuwingen onvoldoende oog voor dit leefgebied. Het rapport *Het Ree op Terschelling* werd waarschijnlijk ter kennisgeving aangenomen, zonder enige reactie van ontvangst of bestudering.

In een mondeling onderhoud tijdens het onderzoek verzekerde de OC mij dat de wildbeheereenheid betrouwbaar geacht werd in het verstrekken van gegevens en accepteerde daardoor de steeds hoge telcijfers die de WBE aanleverde. Aan te nemen is dat mede aan de hand van die hoge tel-aantallen van jaar op jaar hogere afschotquota werden toegekend.

Mijn door de OC gekwalificeerde 'aantijgingen' bleken wel voldoende reden voor de staatssecretaris om de provincie te manen onderzoek te doen. Op Kamervragen antwoordde de heer Van Dam onder andere:

De provincie Friesland heeft laten weten dat het afschot van reeën zoals dat op Terschelling door de Wildbeheereenheid is uitgevoerd, niet valt binnen het doel en de voorwaarden waarvoor de ontheffing is verstrekt. De provincie heeft aangegeven dat zij maatregelen zal nemen om herhaling te voorkomen.

De landelijke overheid en de provinciale waardeerden de 'aantijgingen' voldoende oprecht om een duur en langdurig onderzoek in te stellen. Aan de ene kant is dat te billijken, aan de andere kant zou een deskundige op het gebied van ree en Wet natuurbescherming voldoende geweest zijn om gemeenschapsgelden te besparen.

2

De OC geeft met haar tendentieuze opmerkingen aanleiding de bezorgdheid van de landelijke en provinciale overheid te bagatelliseren. De provincie zag redenen mijn onderbouwingen wel degelijk als correct en gegrond te verklaren, gezien het feit dat zij een belangrijk deel van de conclusies van de OC niet opvolgde. Er worden voorlopig geen machtigingen tot afschot op dit eiland toegekend. Ik ben de provincie dankbaar voor de mijns inziens reële standpuntbepaling.

Over de OC wil ik eveneens een kanttekening plaatsen. Het komt vreemd over dat de voorzitter van de FBE ook als voorzitter van de OC aangesteld werd. De FBE had namens de provincie een onnodig, ondoordacht en onwettelijk beleid op ree voor dit leefgebied toegelaten. Met een universeel beheerplan ree (UBR) dacht zij dat te kunnen toestaan, maar dat bleek dus een ernstige misrekening. De Waddeneilanden zijn omsloten leefgebieden voor ree, de FBE had dat kunnen begrijpen. De samenstelling van de OC wekt de indruk, dat een 'eigen' vertegenwoordiging van de FBE de eveneens 'eigen' fouten moest gaan beoordelen. Met andere woorden: een misstand wordt doorgaans door een objectieve commissie beoordeeld en daar had ook de provincie op kunnen wijzen.

Door het gehele rapport valt te lezen dat de OC de gegevens van de WBE geloofwaardig acht, de FBE kon daar dus vertrouwen in hebben. Een constatering die bedoeld is om de fouten van de FBE te verdoezelen? Een rechtvaardiging? Meestal wordt een voorzitter voor een discutabel beleid ter verantwoording geroepen. In dit geval mocht hij zijn eigen handelen onderzoeken, waarbij de essentie van de opdracht van Van Dam de OC kennelijk is ontgaan. We zullen zien wat ook de Reeënstichting Terschelling daarvan vindt.

Over de betrouwbaarheid van de WBE valt veel te zeggen, onder andere over de chantage die de WBE toepaste om mijn jarenlange bijdrages aan de bladen van KJV en VHR te willen laten beëindigen. Het ondoordachte vertrek van voorzitter en secretaris uit het bestuur is ook tekenend voor bestuurlijk falen. Hoe dan ook: een goed gesprek met belanghebbenden op een volwassen basis lijkt mij uitermate zinvol!

